

Zatepl'ovat' paneláky? Áno - ale s iným dizajnom

Author: Ing. arch. Miro Minca | Published: 27.11.2009

Čiastkové riešenia bez celkovej koncepcie

Stávame sa tak svedkami neuveriteľne „kreatívnych“ návrhov, ktoré sa závratnou rýchlosťou šíria naprieč našim najväčším panelákovým sídliskom - bratislavskou Petržalkou (pochopteľne, možno ich vidieť aj v iných mestách Slovenska). Niekde menej, inde viac vydarené kreácie však iba dokazujú, že sa to deje bez základného systému a koncepcie. Tu treba spomenúť, že spoločenstvá vlastníkov bytov, ktoré to vo väčšine prípadov realizujú, nemajú zo zákona povinnosť, aby ohľadom návrhu „obalu“ svojho zatepleného domu oslovili profesionála - architekta. A aj keď sa to v niektorých prípadoch predsa len deje, chýba im celková koncepcia, čím vznikajú len čiastkové „egoistické“ riešenia (naš dom má krásnu lososovú...), bez bližších konceptuálnych súvislostí.

Nové „obaly“ s novým dizajnom fasády

O tom, že aj tieto veci sú riešiteľné na inej výtvarno-dizajnovej úrovni, je zrejmé z obrázkov základnej štúdie (autor: architekt Miro Minca z ateliéru Art of skin). V nej sú definované hlavné princípy koncepcie. Tá je, samozrejme, tiež založená na využití farebnej kompozície, no na inom princípe. Systém ako celok by sa dal rozdeliť na jednotlivé skupiny, navzájom sa líšiace hlavným definujúcim dizajnovým prvkom. Tak sa vyčleňujú nasledujúce skupiny - dizajn fasády na báze realistickej či abstraktnej maľby, dizajn s voľnými grafickými štruktúrami alebo dizajn s fotorealistickými obrazmi. Tieto jednotlivé skupiny by sa aplikovali na väčšie alebo menšie panelákové celky napríklad aj situačne, čiže časti Petržalky by tým boli aj definované. Dosiahla by sa tak identifikácia s konkrétnym priestorom, čo v súčasnosti možno len ťažko povedať.

Povrchové technológie s vysokou farebnou stálosťou

V dnešnej modernej „techno-dobe“ sú možnosti samotných realizácií niekedy až za hranicou sna. Ale v tomto prípade je komplexný zatepl'ovací systém (minerálna vlna s povrchovou akrylátovou stierkou) absolútne realistický. To potvrdili i zástupcovia nemeckej firmy STO - jedného z významných európskych dodávateľov farebných povrchových technológií na najvyššej kvalitatívnej úrovni - a dodali, že navrhovaný dizajnový koncept sa dá bez problémov realizovať. A to jednak použitím neobmedzenej farebnej škály s vysokou farebnou stálosťou a mechanickou odolnosťou, jednak aplikovaním najnovších trendov s vizuálnym 3D efektom (napríklad na štítové fasády, resp. na schodiskové kubusy).

Príležitosť využiť kreatívny potenciál architektov

Aj keď panelákové domy nie sú žiadna architektonická bravúra (ani hmotová, ani kompozičná, ani výrazová), je tu predsa len ešte šanca, že môžu ožiť vo svojom druhom živote aj vďaka novému „obalu“ či „koži“. To, že sa to dá aj inak, naznačuje spomínaná dizajnová štúdia. Dokonca po krátkej pracovnej konzultácii a objasnení princípov sa k tomu veľmi pozitívne vyjadrili hlavný architekt Bratislavy prof. Štefan Šlachta i starosta Petržalky Milan Ftáčnik, ktorý s dnešnou situáciou v tejto oblasti veľmi spokojný

akiste nie je.

Bolo by teda nanajvýš prínosné využiť kreatívny potenciál profesionálov-architektov, aby - pre niekoho síce „len“ - fasáda bola tým na mieru ušitým obalom, isteže s podmienkou, že sa s ňou stotožnia obyvatelia jednotlivých domov. Určite to nie je ľahké, lebo uspokojiť naraz všetkých je prakticky nemožné. Ale zostáva šanca, že veľký počet panelákových domov na celom Slovensku získa príjemnú a zaujímavú fasádu, ktorá by bola výsledkom koncepcie a kreatívnosti, a nie ako sa to deje teraz: bez nich.

Ešte nie je neskoro, ale najvyšší čas je. Možno by sa po konkrétnych zrealizovaných príkladoch niekomu konečne otvorili oči. A bol by celkom príjemne prekvapený...

Obrázky (Dizajn fasád) - autor

- 1 - Abstraktná maľba/Petržalka-Chorvátske rameno
- 2 - Abstraktná maľba/Petržalka-Chorvátske rameno
- 3 - Realistická maľba/Petržalka
- 4 - Grafická štruktúra - pásy/Petržalka
- 5 - Grafická štruktúra-ornament/Petržalka
- 6 - Grafická štruktúra-ornament/Petržalka
- 7 - Abstraktná maľba - Erik Šille/Petržalka
- 8 - Fotorealistické obrazy/Petržalka

27.11.2009 09:30, Ing. arch. Miro Minca